

המשך מתן סיוע עבור החזקת ילדים במעונות יום ובמשפחתונים לתושבי אזור קו העימות בצפון

הצעה להחלטה

מחליטים, בהמשך להחלטות הממשלה מס' 4682 ו-4683 מיום 3.1.99, מס' 1169 מיום 20.2.00, מס' 1626 מיום 17.5.00, מס' 2127 מיום 6.8.00, מס' 207 מיום 13.4.03 ומס' 905 מיום 15.11.2009 ובהתאם להחלטת הממשלה מספר 1060 מיום 13.12.2009 בנושא הגדרת ישובים ואזורים כאזורי עדיפות לאומית, להורות למשרד התעשייה המסחר והתעסוקה להמשיך להעניק לתושבי היישובים כמפורט בהחלטה זו, הכלולים ברשימת היישובים לגביהם חלה החלטה מס' 1060, תמיכה בשיעור מיוחד כמפורט להלן, עבור החזקת ילדיהם במעונות יום ובמשפחתונים בעלי "סמל מעון" לפי הסדר הפעלה עם משרד התעשייה המסחר והתעסוקה (להלן: "הסיוע"), וזאת משיקולים מקצועיים כאמור בסעיף 5(א)(3) להחלטה 1060, על מנת ליצור הפסקה הדרגתית של הסיוע שניתן לישובים אלה עד כה.

א. בשנת הלימודים התשע"ב שיעור הסיוע:

לתושבי יישובי גדר והעיר קריית שמונה יהיה בהתאם לדרגה 5

לתושבי העיר נהרייה יהיה בהתאם לדרגה 7

לתושבי יישובי קו עימות סמוכי גדר יהיה על בסיס מבחן הכנסה לנפש במשפחה (הכנסה אינדיבידואלית) בהפחתה של דרגה אחת.

ב. הסיוע האמור לעיל יינתן בכפוף לחשתייכותה של האם לאחת או יותר מן הקבוצות הבאות, ויחולו בהתאמה אף על אב, שהינו הורה יחיד:

1. אמהות העובדות 20 שעות שבועיות ומעלה.

2. אמהות לומדות בהיקף של 20 שעות שבועיות לפחות במסלולי הלימוד הבאים:

א. לימודים בקורס להכשרה מקצועית בפיקוח ממשלתי.

ב. אולפן לעולים חדשים.

ג. לימודים לתואר ראשון מוכר, במוסד אקדמי מוכר, כמשמעותם בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח – 1958 (להלן – חוק המועצה להשכלה גבוהה), בתכנית מלאה.

ד. לימודים לצורך תעודת הוראה בתוכנית מלאה, המוכרים על ידי משרד החינוך.

ה. לימודים בשנת שבתון.

ו. לימודים לתואר הנדסאי או טכנאי במוסד מוכר על ידי המכון להכשרה בטכנולוגיה ובמדע במשרד התמ"ת או על ידי משרד החינוך.

ז. לימודים לתואר ראשון מוכר באוניברסיטה הפתוחה בהיקף של 3 קורסים בסמסטר לפחות, המזכים בנקודות זכות לתואר, ובלבד כי משך תקופת הזכאות לתמיכה לפי סעיף זה לא יעלה על שלוש שנים.

ח. לימודים לתואר שני מוכר או תואר מתקדם יותר במוסד אקדמי מוכר, כמשמעותם בחוק המועצה להשכלה גבוהה, העובדת 20 שעות שבועיות לפחות או לחילופין עוסקת בעבודת מחקר במסגרת מלגה בהיקף של 20 שעות שבועיות לפחות.

3. אמהות המקבלות דמי אבטלה, למשך תקופת זכאותן לדמי אבטלה.

ג. בשנה"ל תשע"ג - שיעור הסיוע:

לתושבי יישובי גדר והעיר קריית שמונה יהיה בהתאם לדרגה 6

לתושבי העיר נהרייה יהיה בהתאם לדרגה 8

לתושבים יישובי קו עימות סמוכי גדר יהיה על בסיס מבחן הכנסה לנפש במשפחה (הכנסה אינדיבידואלית) כמפורט במבחני התמיכה שקובע משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה ביחס לכלל האוכלוסייה.

אוכלוסית היעד שתהיה זכאית לסיוע זה תהיה בהתאם לאמור בסעיף ב לעיל.

ד. בשנה"ל תשע"ד ייפסק הסיוע, ועל תושבי היישובים הללו יחולו ההוראות הכלליות החלות במסגרת מבחני התמיכה שקובע משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה ביחס לכלל האוכלוסייה.

ה. הורה הזכאי לדרגת השתתפות מיטיבה יותר בהתאם למבחנים למתן תמיכה שקובע משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה- זכאי לדרגת ההשתתפות המיטיבה ובכפוף לעמידתו ביתר התנאים המחייבים על פי המבחנים.

ו. פירוט יישובי קו העימות בצפון לעניין החלטה זו:

1. **יישובי גדר בהתאם לרשימה שהוגדרה במסגרת החלטת ממשלה מס' 2127** שלומי, מטולה, עג'ר, מלכיה, מנרה, מעיין ברוך, משגב עם, שניר, ברעם, יראון, זרעית, מתת, נטועה, שתולה, אדמית, חניתה, ראש הנקרה, עראמשה, אביבים, דובב, כפר יובל, מרגליות, והעיר קריית שמונה.

2. **יישובי קו עימות סמוכי גדר, שהוגדרו במסגרת החלטת ממשלה מס' 2127** מעלות תרשיחא, חורפיש, פסוטה, גוש חלב, מעיליא, פקיעין, כפר ורדים, יסוד המעלה, שבי ציון, דן, דפנה, הגושרים, יפתח, כפר גלעדי, כפר סאלד, כפר בלום, נאות מרדכי, עמיר, שדה נחמיה, סאסא, צבעון, שמיר, גונן, להבות הבשן, אבירים, אבן מנחם, אלקוש, גורן, גרנות הגליל, יערה, שומרה, הילה, מנות, עבדון, מעונה, צוריאל, נוה זיו, חוסן, פקיעין החדשה, עין יעקב, אילון, בצת, גשר הזיו, לימן, מצובה, כברי, סער, געתון, בן עמי, דלתון, כרם בן זימרה, ספסופה, עלמה, ריחניה, מירון, בר יוחאי, אור הגנוז, בית הלל, דיסון, רמות נפתלי, שאר ישוב ושדה אליעזר.

3. **העיר נהרייה**

ז. לשם יישום החלטה זו יקצה משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, ממקורותיו, סכום של עד 7.3 מיליון ₪ בתשע"ב-תשע"ג.

דברי הסבר

רקע כללי

החל מסוף שנות ה-90 קיבלה הממשלה שורה של החלטות (החלטות ממשלה מס' 4682 ו-4683 מיום 3.1.99, 1169 מיום 20.2.00, 1626 מיום 17.5.00, 2127 מיום 6.8.00, 207 מיום 13.4.03 ו-905 מיום 15.11.2009) בהן הוחלט על מתן סיוע לתושבי ישובי קו העימות בצפון, במסגרתם נכללו העיר קריית שמונה, ישובי גדר וישובי סמוכי גדר (אשר עודכנו ושונו בהחלטות הממשלה השונות), והעיר נהריה.

במסגרת הסיוע אשר ניתן לצורך שהיית ילדים במעונות יום ובמשפחתונים, בעלי "סמל מעון ונמצאים בהסדר הפעלה מן המשרד ניתנה תמיכה בשיעור מוגבר ובתנאים מיטיבים לעומת הסיוע לו זכאית האוכלוסייה הכללית. הסיוע ניתן בשיעור שונה בהתחשב בסיווג הישובים כישובי גדר וישובי סמוכי גדר, והיה מבוסס על פי רוב, על רמת הסיוע הביטחוני אליה חשוף הישוב.

הפסקת הסיוע בשנה"ל תשע"ב, כפי שתוכנן לכתחילה וצויין בהחלטת ממשלה מספר 905, מקשה מאוד על הרציפות התעסוקתית של אמהות המתגוררות בישובים אלו, אשר מועסקות לרוב במשרות חלקיות שאינן מאפשרות להן לקבל השתתפות בהיקף משמעותי עפ"י מבחני התמיכה שקבע המשרד ביחס לכלל האוכלוסייה. הכנסתן הנמוכה של אמהות אלו, אינה מותירה בידיהן ברירה ורבות נאלצו ויאלצו להפסיק את עבודתן כלל, ולהוציא את ילדיהן ממסגרות המעונות והמשפחתונים.

נוכח העובדה כי הסיוע שניתן ע"י המדינה בהתאם להחלטות הממשלה היה גבוה ובתנאים מיטיבים בשיעור ניכר מזה הניתן על פי מבחני התמיכה אותם קבע המשרד ביחס לכלל האוכלוסייה - מוצע להמשיך לאפשר תקופת מעבר מדורגת, שתאפשר לאמהות באיזור מחד להגדיל את היקף שעות עבודתן ורמת השתכרותן, ומאידך - תאפשר למשרד ולארגונים המפעילים - לבחון חלופות אחרות - כמו למשל - הרחבת מערך המשפחתונים וסגירתם של מעונות אשר אינם יכולים לשאת עצמם כלכלית בשל צמצום מס' הילדים השוהים בהם עקב הקטנת היקפי הסיוע הניתן להורים וזאת בטרם ביטולו המוחלט של הסיוע המוגבר.

מבחינת המצב הקיים באזורים אלה עלה, כי החלטת הממשלה הקודמת מס' 905 מיום 15.11.2009 לא נתנה מענה מספק לקשיים הנובעים מהפסקת ההטבות שניתנו לאורך שנים, וכי יש צורך בהארכה נוספת של התקופה, תוך הפחתת ההטבות באופן הדרגתי.

שילובן של אמהות במעגל עבודה הוא הכרח אישי ומערכתי כאחד, לפיכך, ככל שיש במתן ההטבה למשך תקופת מעבר לסייע למנוע נשירה משוק העבודה - הרי שהמשך מתן הסיוע לתקופת המעבר הוא הכרחי וחשוב במיוחד בישובים המפורטים בהם בין היתר מדובר גם בשיעור האבטלה גבוה. ע"פ הערכת מינהל מחקר וכלכלה במשרד התמ"ת, שיעור האבטלה בקו העימות (איזה קו עימות - 9 ק"מ או הישובים המפורטים?) בשנת 2009 עמד על 10% בקירוב, ביחס ל- 7.7% בכלל האוכלוסייה ופחות מ- 7.5% במרכז הארץ. שיעור האבטלה בקו עימות בצפון עומד כיום על כ- 8.5% והוא ירד ביחס ל- 2009 מכיוון שהממוצע האבטלה הכללי ירד באופן משמעותי בשנה האחרונה והוא עומד כיום על 6-6.5% אחוזים.

עפ"י הנתונים שבידי המשרד, משנת הלימודים התשס"ט, החלה מגמה של ירידה במספר הילדים ששהו בשנה"ל תשי"ע ותשע"א במעונות יום ובמשפחתונים, בישובים הנכללים במסגרת הצעת החלטה זו ונכללו במסגרת החלטות הממשלה הקודמות (בשנת הלימודים תשס"ט ותשי"ע - שהו במעונות היום והמשפחתונים מעל ל- 3000 ילדים בישובים הנכללים בהחלטה. במהלך שנת הלימודים תשע"א חלה ירידה של כ- 300 ילדים (נתונים לא סופיים - נתונים סופיים ניתן יהיה להפיק רק בתום שנת הלימודים תשע"א במעונות היום והמשפחתונים). ירידה זו נובעת, בין היתר, מהעובדה כי התנאים המיטיבים למתן הסיוע על פי המנגנון הקבוע בהחלטת הממשלה האחרונה - היו מחמירים יותר מהנהוג בשנים שקדמו להחלטת הממשלה האחרונה וזאת כחלק מהצעדים

הננקטים בתהליך המעבר המדורג, אשר נועד בסופו, להחיל גם על אוכלוסייה זו את התנאים המקובלים למתן הסיוע ביחס לכלל האוכלוסייה בארץ.

המשך מתן הסיוע כמוצע בהצעת החלטה זו, מיועד למתן את מגמת הירידה במספרי הילדים, וזאת על מנת להמנע ממצב שבו תהיה ירידה משמעותית במספר הילדים במעונות, אשר צפוי שתגרום למשברים שיובילו לצמצום כ"א ולפיטורי עובדים (פיטורי מטפלות בגלל הפחתת תפוצת הילדים במעונות ופיטורי אמהות עובדות שלא יצליחו למצוא סידור לילדים בעלות אותה הן מסוגלות לממן) ירידה זו אף עלולה להוביל לסגירתם של חלק מהמעונות בשל הפסדים כספיים לארגונים המפעילים, על כל ההשלכות הכרוכות בכך, לרבות ביחס לשלומם של הילדים עצמם.

לפי ההסדר המוצע, ימשיך להינתן הסיוע, במסגרת הישובים המפורטים כפי שנכלל במסגרת החלטות הממשלה השונות ובהתאם לסיווג שהונהג בהן, באופן שבשנת הלימודים התשע"ב ינתן סיוע ברמה זהה לזה שניתן בשנת הלימודים התשע"א, בכדי לאפשר הסתגלות נוספת לדרגת הסיוע האמורה ובשנת הלימודים התשע"ג תחול הפחתה מדורגת נוספת ברמת הסיוע. יש להדגיש, כי בשנה"ל תשע"ד ייפסק הסיוע, ועל תושבי הישובים הללו יחולו ההוראות הכלליות החלות במסגרת מבחני התמיכה שקובע משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה ביחס לכלל האוכלוסייה.

החלטות ממשלה קודמות:

החלטות ממשלה מס' 4682 ו- 4683 מיום 3.1.99, 1169 מיום 20.2.00, 1626 מיום 17.5.00, 2127 מיום 6.8.00 ו- 207 מיום 13.4.03 ו- 905 מיום 15.11.2009. והחלטת ממשלה מספר 1060 מיום 13.12.2009.

היבטים ביצועיים:

פרסום טבלת שכר לימוד וקריטריונים מכוח ההחלטה.

השפעת ההצעה על מצבת כוח אדם:

אין.

השפעות אפשריות להחלטה (כלכלה, חברה, סביבה וממשל):

לסייע לאמהות מקרב תושבי קו עימות בצפון להשתלב במעגל העבודה ושמירה על תשתיות תעסוקה קיימות.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

עמדת שר הביטחון = תומך.

עמדת משרד האוצר – תומך

עמדת משרד המשפטים – אין מניעה משפטית.

ההיבט המשפטי:

מצ"ב חווה"ד של היועץ המשפטי של המשרד.

חלופות להצעת ההחלטה:

אין

הזיקה שבין ההצעה לבין יעדי הממשלה:

החלטה זו נועדה לסייע באופן מגמתי ונקודתי לתושבי קו העימות בצפון להסתגל בהדרגה למעבר לתמיכה עפ"י הכללים הארציים.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה:

היועץ המשפטי של משרד התמ"ת סמך ידו על ההצעה מן הבחינה המשפטית.

מוגש על ידי

שר התעשייה, המסחר והתעסוקה

**כ"ד אב תשע"א
24 אוגוסט 2011**

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

המשך מתן סיוע עבור החזקת ילדים במעונות יום ובמשפחתונים לתושבי אזור קו העימות בצפון

החלטת ממשלה

הצעה להחלטה מסעם שר התמ"ת

תמצית ההצעה ביחס להיבטיה המשפטיים:

1. הורים לילדים השוהים במעונות יום ומשפחתונים המוכרים על ידי משרד התמ"ת והינם בעלי "סמל מעון" או "סמל משפחתון" יכולים להיות זכאים להשתתפות המדינה בעלות שהות ילדיהם במעונות או במשפחתונים כאמור, בהתאם ל"מבחנים למתן תמיכות של משרד התעשייה המסחר והתעסוקה האגף למעונות יום ולמשפחתונים לעידוד שילובן של אמהות בשוק העבודה" (להלן – **המבחנים**). במסגרת לוח תשלומי הורים נקבעות דרגות השתתפות, המקנות רמות שונות של תמיכה ממשלתית, משתנות ותלויות בגורמים שונים, הכל כמפורט במבחנים.
2. ככלל, דרגת ההשתתפות נקבעת על בסיס חישוב רמת ההכנסה לנפש במשפחה. עם זאת, ישנם מקרים בהם נקבעו הוראות מיוחדות לצורך חישוב דרגת ההשתתפות, כאשר אחד המקרים הוא כאשר דרגת הזכאות נקבעה בהתאם להחלטות ממשלה.
3. הצעת ההחלטה שמטרתה להמשיך ולייחד את היישובים האמורים בהחלטה 905 מיום 15.11.2009 ולקבוע להם דרגת השתתפות מיוחדת בעלות שהות הילדים במעונות יום או במשפחתונים שהינם בעלי "סמל מעון" או "סמל משפחתון", מוצעת בהתאם להחלטת ממשלה מספר 1060 מיום 13.12.2009, בנושא הגדרת ישובים ואיזורים כאזורי עדיפות לאומית וכחמשך סיוע מדורג לקראת הפסקת הסיוע בשנת הלימודים הותשע"ד ומהנימוקים הכלולים בה. זאת, במטרה להקל על הנטל הכלכלי המוטל על ההורים שכרך בתשלום למעונות יום ולמשפחתונים ובכך לסייע להורים להמשיך בשגרת חיי עבודה ולמנוע מהם להפסיק את עבודתם בשל הפסקה מיידית של כל הסיוע באופן שאינו מדורג בישובים אלו.

קשיים משפטיים ככל שישנם והדרכים לפתרונם:

אין.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

משרד ראש הממשלה – טרם התקבלה.

משרד האוצר – אין מניעה משפטית.

משרד המשפטים – אין מניעה משפטית.

מיכאל אשכול,

היועץ המשפטי

משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה.

היבטים ביצועיים

נספח זה יצורף להצעות החלטה שבהן מרכיבים ביצועיים, מרכיבים של הנעת תהליכי עבודה או מרכיבים של שינוי באופן עבודת הממשלה

מטרות ועדים	מטרת ההחלטה:	לסייע באופן מדרגי ונקודתי לאוכלוסיות בישובי קו העימות בצפון אשר אינן יכולות לעבור בצורה חדה לסיוע במסגרת מבחני התמיכה למעונות יום ונדרשת תקופת הסתגלות למעבר זה.
	יעדי ההחלטה:	<p>1. עידוד אמהות להשתלב ולשרוד בשוק העבודה או בלימודים לקראת יציאה לעבודה, ולתרום לחיזוק הכלכלה המשפחתית</p> <p>2. צמצום הפערים התעסוקתיים והכלכליים.</p> <p>3. מניעת משברים של סגירת מעונות ומשפחתונים עקב ירידה בתפוסה.</p>

תקציב	עלות תקציבית כוללת	
	4.3 מלש"ח	3
	תשע"ב	תשע"ג

- עפ"י הערכה, מס' הילדים בתשע"א יצטמצם בעקבות המעבר של יותר ויותר משפחות למגורי הקבע.

סיווג ההחלטה	תחום פעולה מרכזי:	חוץ וביטחון ישראל והעם היהודי אכיפת חוק	חברה וכלכלה תשתיות וסביבה תרבות, סמלים וטקסים	נושאים אזרחיים המגזר הציבורי אחר
	סיווג ראשי: (יש לבחור סיווג אחד)	החלטה ביצועית החלטה הצהרתית מתן אישור פורמאלי	החלטה תהליך החלטה על מינוי שינוי קודמות	אופן עבודת הממשלה חקיקה ממשלתית אחר
	סיווגי (ניתן לבחור יותר מסיווג אחד)	החלטה ביצועית החלטה הצהרתית מתן אישור פורמאלי	החלטה תהליך החלטה על מינוי שינוי קודמות	אופן עבודת הממשלה חקיקה ממשלתית אחר

היבטים ביצועיים

שלבי התארגנות:

פעולות נדרשות

מועד השלמה גורם ביצוע אחראי

הגורם האחראי/המדווח הוא בעל תפקיד אחד בלבד, שקבע השר, בדרג מנכ"ל, ראש יחידת סמך, בעל סמכות על פי חוק או גורם אחר אשר הממשלה הסמיכה אותו לממש את ההחלטה או חלקים ממנה, וממנו יידרש דיווח על השלמת הפעולה בעתיד.

מדדי תפוקה ותוצאה:

תפוקות ההחלטה	ערך נוכחי	מועד (חודש ושנה)	יעד במועד	גורם אחראי/מדווח
מס' ילדים שיקלטו במערכת בישובים הנכללים בהחלטה זו		תשע"ב	כ-3000	אגף מעונות יום
תוצאות ההחלטה	ערך נוכחי	מועד (חודש ושנה)	יעד במועד	גורם אחראי/מדווח

מדדי תפוקה ותוצאה נדרשים בהחלטות ביצועיות אשר ההוצאה הכספית הכוללת בהן עולה על 30 מליון ש"ח; הגורם האחראי/המדווח הוא בעל תפקיד אחד בלבד, שקבע השר, בדרג מנכ"ל, ראש יחידת סמך, בעל סמכות על פי חוק או גורם אחר אשר הממשלה הסמיכה אותו לממש את ההחלטה או חלקים ממנה, וממנו יידרש דיווח על העמידה במדד בעתיד.

מועדי דיווח לממשלה על תפוקות ותוצאות:

דיווח ראשון ינואר 2012

דיווח שני אוגוסט 2012

מחקר הערכה:

האגף למחקר וכלכלה במשרד התמ"ת מבצע מעקב שוטף אחרי התנהלות הפרויקט

☐ יישום התוכנית ילווה במחקר הערכה על תוצאותיה והשלכותיה

X יישום התוכנית לא ילווה במחקר הערכה על תוצאותיה והשלכותיה

היבטים תקציביים

☐ להחלטה אין עלות תקציבית ישירה.

☐ להחלטה יש עלות תקציבית כמפורט להלן:

	סכום (במלש"ח)			המשרד	
	201 3	201 2	201 1		
מקורות	1 מש"ח	4.8 מש"ח	1.4 מש"ח	תקציב אגף מעונות יום	
שימושים	1 מש"ח	4.8 מש"ח	1.4 מש"ח	סבסוד ילדי אמהות השייכים לישובי קו העימות בצפון	
				סה"כ הפחתה בהכנסות המדינה (במלש"ח):	
			7.3 מש"ח	עלות תקציבית כוללת (במלש"ח):	
				מתוכה: הרשאות להתחייב (במלש"ח):	

☐ בנוסף לכתוב לעיל, להחלטה יוקצו בהסכמת שר האוצר תקנות תקציביות ייעודיות כדלהלן:

מספר תקנה**										סכום (במלש"ח)			שם הסעיף, התוכנית והתקנה התקציבית	המשרד
										2013	2012	2011		
3	6	1	4	2	2	1	3			1	4.8	1.4	סבסוד שהות במעונות יום ובמשפחתונים	תמ"ת
													לא נדרש	תקני כוח אדם